

De gave der gezondmakingen

Ds. S.J. du Toit

D.F. du Toit & Co.,
Drukkers en Uitgevers,
Paarl, 1885

I. IS DE GAVE DER GEZONDMAKING EEN GEWONE OF BUITENGEWONE GAVE DES H. GEESTES?

"En er is verscheidenheid der gaven doch het is dezelfde Geest."

1 Cor. 12: 4.

De kwestie der Geloofsgenezing, gelijk men de zaak nu gelieft te noemen, of van de "gaven der gezondmakingen", gelijk Gods Woord ze beschrijft, wordt dezer dagen zoo sterk op den voorgrond gesteld in de gemeente Christi in ons land, vooral door de bemoeiingen van zekeren heer Hazenberg, dat de *Getuige* tekort zoude schieten in zijne roeping zoo hij niet desbetreffende een waarachtige en getrouwe getuigenis gaf.

De zaak eischt echter eene grondige behandeling, bij het licht van Gods Woord en de ervaring van Christus' Kerk. Want, indien er in deze beweging eene dwaling opgesloten ligt, gelijk wij bescheidenlijk meenen, dan dient zij bij den wortel afgesneden te worden, want het onkruid, op de oppervlakte afgestoken, wortelt slechts dieper en verspreidt zich te sneller.

We stellen ons dus voor uit Gods Woord het antwoord te zoeken op de volgende vragen:

I. Is de gave der gezondmaking eene gewone of eene buitengewone, eene tijdelijke of eene blijvende gave des Heiligen Geestes?

II. Staat de gemeente van Christus in eene andere verhouding tot de gave der gezondmaking dan tot die der talen, der profetie, enz.?

III. Waar en wanneer vinden wij de gave der gezondmaking in de gemeente?

IV. Wat zegt het Woord der Profetie van gezondmaking in de laatste dagen?

V. Wat beweerden en bedoelen de voorstanders der zoogenaamde "Geloofsgenezing?"

Moge de Geest des Heeren, die in al de waarheid leidt, ons voorlichten om ook in dezen "de Schriften te openen" tot heil der gemeente!

We lezen van "verscheidene gaven des Geestes" in de Apostolische eeuw (Rom. 12: 6; 1 Cor. 12: 4). In zijne opsomming zegt de Apostel Paulus: "door denzelfden Geest wordt gegeven:

dezen het woord der wijsheid,
eenen anderen het woord der kennis,
eenen anderen het geloof,
eenen anderen de gaven der gezondmakingen,
eenen anderen de werkingen der krachten,
eenen anderen profetie,
eenen anderen onderscheidingen des geestes,
eenen anderen menigerlei talen,
eenen anderen uitlegging der talen.

Doch deze dingen alle werkt de een en dezelfde Geest, deelende aan een iegelijk in het bijzonder, gelijkterwijs Hij wil."-1 Cor. 12: 8-11.

Hier beschrijft de Apostel blijkbaar de buitengewone gaven des Geestes, in onderscheiding van de gewone gaven en bedieningen; zoodat wij dan ook onder de gave des "geloofs" alhier moeten verstaan: het geloof der mirakelen, waarvan ook sprake is in 1 Cor. 13: 2; Matth. 17: 20; 21: 21; Mark. 11: 23; Luk. 17: 6, enz.

Deze buitengewone gaven des Geestes moeten echter wel onderscheiden worden van de gewone gaven, welke als "de vrucht des geestes" in alle geloovigen gewerkt worden, namelijk: "liefde, blijdschap, vrede, langmoedigheid, goedertierenheid, goedheid, geloof, zachtmoedigheid, matigheid" (Gal. 5: 22). En wederom zegt de Apostel: "De vrucht des Geestes is in alle goedigheid, en rechtvaardigheid, en waarheid " (Ef. 5: 9.)

De gewone gaven zijn onmisbaar tot de zaligheid (Gal. 5: 19-23), de buitengewone gaven niet (1 Cor. 13: 1-3). De gewone gaven des Geestes zijn blijvend (1 Joh. 2: 20, 27), de buitengewone niet, zelfs aan een Bileam en een Saul wordt tijdelijk de gave der profetie verleend.

De gewone gaven worden aan alle Christenen geschonken, hoewel in verschillende mate en verhouding (Rom. 13: 3-8), de buitengewone worden "door den Geest gedeeld aan een iegelijk in het bijzonder gelijkewijs Hij wil " (1 Cor. 12: 4-11).

De gewone gaven zijn dus ook gevolglijk ten allen tijde aanwezig in de gemeente, zoolang er eene gemeente van wedergeborenen bestaat (I Cor. 13: 13), de buitengewone gaven en krachten des Geestes worden slechts openbaar wanneer buitengewone omstandigheden en behoeften der gemeente zulks vereischen.

Op deze laatste onderscheiding rust voornamelijk ons tegenwoordig betoog. Hierop komen we later terug.

* * * * *

En hiermede is bovenstaande vraag beantwoord. De gave der gezondmaking behoort tot de buitengewone gaven des Geestes, en treedt dan ook slechts onder buitengewone omstandigheden te voorschijn. Ook in dezen wordt de Schriftleer gestaafd door de ervaring in de geschiedenis der gemeente, gelijk ons later blijken zal.

II STAAT DE GEMEENTE IN EENE ANDERE VERHOUDING TOT DE GAVE DER GEZONDMAKING DAN TOT DE ANDERE BUITENGEWONE GAVEN?

En God heeft er sommigen in de gemeente gesteld, ten eerste apostelen, ten tweede profeten, ten derde leeraars, daarna krachten, daarna gaven der gezondmakingen, behulpzels, regeringen, menigerlei talen. Zijn zij allen apostelen? Zijn zij allen profeten? Zijn zij allen leeraars? Zijn zij allen krachten? Hebben zij allen gaven der gezondmakingen? Spreken zij allen met menigerlei talen? Zijn zij allen uitleggers? Doch ijvert naar de beste gaven; en ik wijs u eenen weg die nog uitnemender is.

- 1 Cor. 12 : 28-31.

De Schriften spreekt van "gaven der gezondmakingen," de heer Hazenberg en zijne geestverwanten spreken van geloofsgenezing. Reeds in de veranderde benaming schuilt eene verkeerde opvatting.

"Geloofsgenezing," of: genezing door het geloof gewrocht, toch doet al dadelijk denken aan iets dat door het geloof gewerkt wordt, hetzij men zich dan al dat geloof voorstelt als in oorsprong eene gave Gods of niet. Door de werking van het geloof, in den kranke, of in den hersteller, of in beiden, geschiedt de genezing; het geloof doet het.

Deze opvatting nu is in strijd met de Schrift, die ook van de kracht der "gezondmakingen" bestendiglijk spreekt als van "eene gave", of nog nauwkeuriger, als van "gaven," meervoudig, ziende zoowel op de gedurige hernieuwing der gave als op de verschillende gevallen.

Wel lezen we meermalen van geloof aan de zijde van den kranke als voorwaarde, maar niet als wonderwerkende kracht aan de zijde van den genezer; elke genezing is opnieuw eene gave vrijmachtig meêgedeeld door den Heiligen Geest.

Nu deelt de Geest deze bijzondere gaven uit aan wie Hij wil. De gewone gaven zijn het deel van alle kinderen Gods. Niemand kan het geloof, of de hoop, of de liefde geheel missen en toch een kind Gods zijn.

Anders is het met de buitengewone gaven. Die worden niet allen aan dezelfde personen gegeven. Veeleer worden zij zoodanig verdeeld, dat één persoon ook slechts de drager is van ééne buitengewone gave. Sommigen zijn profeten. Allen spreken niet met menigerlei talen. En allen hebben zij niet de gaven der gezondmakingen.

De buitengewone gaven worden aan enkele personen gegeven met een speciaal doel, om daarmede onder omstandigheden de gemeente te dienen.

Zoo werd bijvoorbeeld aan Bezaleël en Aholiab gegeven de Geest der wijsheid om den Tabernakel en deszelfs gereedschappen te maken; aan een Simson den Geest der kracht om het onrecht Gods volk aangedaan te wreken op zijne vijanden.

Onze oude Gereformeerde theologen waren dus gewoon te onderscheiden tusschen de charismatische en regeneratische werkingen des Geestes. In het eerste geval geeft de Geest aan iemand bloot een bijzondere tijdelijke gave voor een bijzonder werk, tot een bijzonder doel; in het tweede geval is sprake van de wederbarende, heiligende inwoning des Geestes in den wedergeborene.

Een Bileam bijv. kan profeteeren "met verlichte oogen" door den Geest, zonder nog een wedergeborene te zijn. Deze onderscheiding dient niet uit het oog verloren te worden.

De vraag is dus niet: bestaan de gaven der gezondmakingen nog heden in de gemeente, of behooren zij nog te bestaan? Maar wel: bestaan nog de buitengewone gaven des Geestes, of behooren zij nog te bestaan, indien de gemeente leeft in de Geest en de Geest in de gemeente?

' t Eigenlijke antwoord op deze vraag volgt later. Hier zij het genoeg op te merken, dat het niet aangaat, om de aanwezigheid van één der buitengewone gaven in de gemeente te vorderen met terzijdestelling van al de anderen. Dan hebben de Irvingianen en Mormonen veeleer gelijk, die de aanwezigheid van al de buitengewone gaven ten allen tijde in de gemeente vorderen.

Maar waarom zou "de gave der gezondmaking" nog in de gemeente moeten bestaan, en de "gave der profetie" niet? Of waarom zou de "gave der profetie" nog voortduren, en de gave om "met menigerlei talen te spreken" niet?

III. WAAR EN WANNEER VINDEN WIJ DE BUITENGEWONE GAVEN IN DE GEMEENTE?

De liefde vergaat nimmermeer; maar hetzij profetiën, zij zullen te niet gedaan worden; hetzij talen, zij zullen ophouden; hetzij kennis, zij zal te niet gedaan worden. En nu blijft geloof, hoop en liefde, deze drie, doch de meeste van deze is de liefde. - 1 Cor. 13, 13

De Geest is de plaatsvervanger van Christus in de gemeente; de zaakwaarnemer, de opvoeder der gemeente. Gelijk Hij iedere ziel wederbaart, heiligt, opvoedt; zoo leidt en verzorgt Hij ook de gemeente. De gewone gaven geeft Hij aan elke ziele, en ten allen tijde, als onmisbaar tot de zaligheid; de buitengewone zijn meer bestemd voor de gemeente als een geheel, en treden dan ook te voorschijn waar en wanneer zij voor de gemeente onmisbaar zijn.

Want, dit houde men wel in het oog, in de huishouding Gods wordt ons het voorbeeld van spaarzaamheid gegeven; de Heere verspilt zijne krachten en gaven niet. Als met gewone middelen het doel kan bereikt worden, verspilt de Geest geene buitengewone krachten daaraan.

Toen nu de gemeente van Christus op aarde gesticht moest worden tegenover de vijandelijke machten van het Jodendom en het Heidendom, waren die buitengewone krachtsopenbaringen des Geestes, in menigerlei gaven, noodzakelijk om de gemeente te grondvesten en tot erkenning en vastheid te brengen.

Maar geeft ons nu de Schrift aanleiding om te veronderstellen, dat die buitengewone krachten en gaven des Geestes zouden blijven voortduren zoolang de gemeente blijft bestaan? Neen, nergens; veeleer geeft de Apostel Paulus te verstaan in de boven aangehaalde woorden dat die buitengewone gaven zouden ophouden en slechts de gewone gaven blijven voortduren. Naarmate de gemeente minder behoefte heeft voor haar levensbestaan aan die buitengewone krachtsopenbaringen en het werk des Geestes zich bepaalt tot de gewone leiding der gemeente en de

opkweeking der bijzondere zielen, trekt ook de Heilige Geest zich terug tot het verborgen heiligdom des harten, het werk der zaligheid aldaar werkende.

Deze waarheid beperkt echter de vrijmacht des Geestes geenszins; zij zegt niet dat de Geest niet meer die buitengewone krachten openbaren of die buitengewone gaven geven kan.

Neen, het tegendeel leert Gods woord en getuigt de Kerkgeschiedenis. Om slechts één enkel voorbeeld, uit meer, bij te halen: tijdens de vervolgingen der Hugenoten in Frankrijk, toen onze voorvaders vluchtten moesten voor des konings troepen in de Cevennes-gebergten, heeft zich de gave der profetie bij verschillende gelegenheden allertreffends geopenbaard. Het is bijvoorbeeld gebeurd, dat de vluchtelingen in een grot of elders hunne godsdienstoefeningen waarnamen en dat een jongeling in het midden der vergadering opstond en profeteerde door den Geest, dat de troepen aan het naderen waren; waar zij zijn; wanneer zij zouden aankomen, enz.

Maar hier ziet men alweer de bevestiging van hetzelfde beginsel: de Geest verspilt zijne wondermacht niet, maar openbaart ze alsdan en aldaar waar Hij ze noodig acht voor het behoud der gemeente.

Maar de mannen der "geloofsgenezing," ik heb nog niet gezien dat één hunner heeft aangetoond, dat óf de persoonlijke zaligheid der zielen óf de toestand der gemeente die buitengewone krachtsopenbaring waarop zij zich beroepen vordert.

Wat is dan doel hunner "geloofsgenezing," indien noch het heil der zielen, noch het behoud der gemeente zulks vordert? Op deze vraag volgt het antwoord later.

IV. WAT ZEGT HET PROFETISCH WOORD VAN DE BUITENGEWONE GAVEN IN DE LAATSTE DAGEN?

Alsdan, zoo iemand tot ulieden zal zeggen: Ziet, hier is de Christus, of daar, geloof het niet. Want er zullen valsche christussen en valsche profeten opstaan, en zullen groote teekenen en wonderheden doen, alzoo dat zij (indien het mogelijk ware) ook de uitverkorenen zouden verleiden. Ziet, ik heb het u voorzegd! -Mat. 24: 23-25.

Leert het woord der profetie ergens, dat de buitengewone gaven des Geestes in de laatste dagen weder zullen openbaar worden in de gemeente? Zoover ons bekend is nergens.

We hebben ook niet gezien dat de mannen der "geloofsgenezing" zich op zoodanige profetiën beriepen. Steeds wijzen zij terug op het bestaan dezer krachten in de eerste gemeente als bewijs dat die ook nu nog bestaan moeten. Reeds het bloote feit, dat gedurende zoovele eeuwen die buitengewone gaven niet openbaar werden in de gemeente, doet verwachten dat de Geest der profetie getuigen zoude aangaande hare wederverschijning in de laatste dagen, ingeval namelijk zulks wèl in het Goddelijk heilsplan gelegen was.

En toch, zoo ver ons bekend is, vinden we geen zoodanige profetie. Integendeel, we lezen wel van buitengewone krachtsopenbaringen in de gemeente der laatste dagen, en wel "onder den naam van Christus" en den schijn der godzaligheid, waardoor " velen " verleid zullen worden (o.a. Mat. 24: 24; Mark. 13: 22; 2 Thess. 2: 9; Op. 13: 13; 16: 13, 14; 19: 20). Maar deze krachten en teekenen en wonderen der verleiding zijn allen in dienst van den geest van den Antichrist, tot verleiding, om den afval te veroorzaken.

We lezen niet in de profetiën aangaande de laatste dagen van ware profeten tegenover de valsche profeten. Integendeel, we worden daartegenover steeds gewezen op het ons reeds gegeven profetisch woord (Mat. 24: 25; Judas vs. 17).

Evenzoo lezen we niet van ware wonderwerkers tegenover de geesten der verleiding, veeleer worden we gewaarschuwd niet uit te gaan achter die bewegingen aan (Mat. 24: 26; Luk. 17: 23; Mark. 13: 21).

En het verdient wel opmerking, dat, overal waar de Geest der profetie spreekt van de wonderkrachten der laatste dagen, zulks gepaard gaat met eene sterke vermaning en waarschuwing tot de getrouwen om toe te zien, dat zij niet mede afgetrokken worden.

Nu eens heet het: "Zij zullen groote teekenen en wonderheden doen, alzoo dat zij (indien het mogelijk ware) ook de uitverkorenen zouden verleiden. Ziet, ik heb het u voorzegd." (Mat. 24: 24, 25).

En wederom: "Zoo zij dan tot u zullen zeggen: Ziet, hij is in de woestijn; gaat niet uit!-Ziet, hij is in de binnekameren; gelooft het niet!"

En nog eens: "En zij zullen tot u zeggen: Ziet hier, of ziet daar is hij; gaat niet heen, en volgt niet".

* * * * *

En geen wonder dat de H. Geest aldus waarschuwt in het profetisch woord.

Het gevaar toch zal groot zijn.

Zóó groot, dat zij, indien het mogelijk ware, ook de uitverkorenen zouden verleiden.

En waarom is het gevaar zoo groot?

Juist omdat zij komen zullen in Christus' naam.

De gedurige herhaling "velen zullen komen onder mijnen naam en zullen er velen verleiden "-is niet zonder beteekenis. Zij zullen geen krachten werken in eigen naam of in naam van den Antichrist in wiens dienst zij staan of in naam van den geest des afgronds door wien zij bezielde zijn;-neen, zij zullen alles doen onder den gezegenden naam van Christus.

Zij zullen geen zieken genezen in eigen of in anderer naam, maar met aanroeping van den naam van dien Christus, die voor ons werd vernederd en verhoogd!

En als God dan de booze geesten toelaat om onder dien naam krachten en teekenen te doen, zelfs van lichaamskwalen en pijnen te bevrijden, hoe gevaarlijk wordt het dan!

V. IN WELK GEZELSCHAP VINDEN WIJ DE MANNEN DER GELOOFSGENEZING?

Geliefden! alzoo ik alle naarstigheid doe om u te schrijven van de gemeene zaligheid, zoo heb ik noodzaak gehad aan u te schrijven en u te vermanen, dat gij strijdt voor het geloof, dat eenmaal den heiligen overgeleverd is.- Judas vs. 3.

Na de algemeene beschouwing der buitengewone gaven des Geestes en hare plaats in de gemeente, komen we nu tot de bijzondere beschouwing der zoogenaamde geloofsgenezing.

We hebben reeds vooraf de vraag aldus gesteld: Wat beweeren en bedoelen de mannen der geloofsgenezing? Daartoe zullen we hen zelven moeten hooren, en wel bij monde van hunnen woordvoerder in ons land, den heer Wm. Hazenberg.

Vooraf willen we echter nog eerst kennis maken met den kring waarin we die mannen der geloofsgenezing aantreffen. Want 't dient nauwelijks opgemerkt, we vinden hen niet in gezelschap van Augustinus, niet van Luther en Calvijn, niet van de Dordtsche vaders. Neen, die mannen waren het allen met ons eens op dit punt, dat God zelf zich in zijn werk bedient van middelen en ook ons het gebruik van middelen voorschrijft; welke leer de heer Hazenberg "duivelsche misvattingen en dwalingen" gelieft te noemen (o. a. *Geloofsgenezing*, bl. 1, en *De Heere uw Heelmeester*, bl. 33).

In welk gezelschap we den heer Hazenberg en zijne geestverwanten dan wèl vinden?

Om van enkele personen niet te gewagen die vroeger en ook nog heden in de geloofsgenezing geloofden, met verwerping van alle middelen, wijzen wij op de drie sekten die zich hedendaags op het bezit der buitengewone gaven beroemen, bij name ook en vooral de gave der

gezondmaking: de Mormonen, de Irvingianen, en de mannen van het Heilsleger.

Hemelsbreed als die sekten nu overigens in leer en dienst verschillen, komen ze toch in één punt allen overeen, gelijk dan ook alle kettersche sekten van alle tijden hieraan te onderkennen zijn dat zij zich niet buigen voor het onbeperkt gezag der H. Schrift.

Zij beroepen zich ja, op de Schrift; zij zijn geen Schriftverzakkers; maar zij gebruiken Gods Woord tot hun doel, zoover het hen dient, verder niet. In plaats van zich te buigen voor het Woord, wordt het aan hunne bedoelingen dienstbaar gemaakt.

Op drierlei wijze wordt de Heilige Schrift daartoe dienstbaar gemaakt aan hunne bedoelingen: door toedoen, door afdoen, en door verdraaiing. De Mormonen kennen aan het boek van Mormon gelijk gezag toe als aan Gods woord; zij doen dus toe tot het Woord. De Irvingianen hebben hunne voortdurende openbaringen en profetiën door den H. Geest, naast de Heilige Schrift, waardoor ook zij toedoen. De mannen van het Heilsleger daarentegen doen af van dat Woord Gods. Opmerking verdient aangaande dit laatste wat E. W. King desbetreffende schrijft in *Maranatha* van 15 October 1884: " Ook door het Leger des Heils, beweert men, dat zulke genezingen op het gebed worden verricht en toch kan van dat leger gezegd worden, dat het rijpende is voor den vloek, door God uitgesproken in Openb. 22: 19, aangezien door hun generaal reeds een verminkten bijbel is uitgegeven, waaruit zij de voor elken dag aangewezen plaatsen te lezen hebben. Het blijkt, dat al de tegen hunne zienswijze strijdende gedeelten des Bijbels in deze uitgave zijn weggelaten. Als nu lieden, die dus hunnen afkeer van eenige gedeelten van het Woord Gods onbeschaamd durven openbaren, toch in antwoord op hunne gebeden de machtige hand des Heeren kunnen in beweging brengen, moeten wij ootmoedig erkennen, dat wij niet bij machte zijn dat raadsel van Gods wereldbestuur te doorgronden; maar desniettemin is het een afdoend bewijs, dat allen, die wonderen kunnen doen, in antwoord op hunne gebeden, daarom geen kinderen van God zijn in Christus Jezus.

Dit wordt trouwens duidelijk genoeg door den Apostel Paulus gezegd in 1 Cor. 13: "al ware het dat ik het geloof had, zoodat ik bergen verzetten, en de liefde niet had, zoo ware ik niets", en de Heere Jezus verklaart in Mat. 7: 22 en 23: "Velen zullen te dien dage tot mij zeggen: Heere, Heere! hebben wij niet in uwen naam... vele krachten gedaan? en dan zal ik hun openlijk aanzeggen: Ik heb u nooit gekend, gaat weg van mij, gij, die de ongerechtigheid werkt!"

* * * * *

We hebben dus het gezelschap leeren kennen waaronder de heer Hazenberg en geestgenooten zich bevinden. Mormonen, Irvingianen, Heilslegersmannen. Zij dragen den echten stempel van alle kettersche sekten van alle tijden: schriftverzaking.

Wel ontkennen we niet, dat er nu en dan, en hier en daar in de gemeente Christi enkele geloovigen waren, op wier gebed de Geest de gave der gezondmaking schonk. Maar die waren geen onzinnige drijvers op dit gebied. Zij waren bijvoorbeeld geen onvoorwaardelijke veroordeelaars van het gebruik van geneesmiddelen.

VI. IS HET GEBRUIK VAN MIDDELEN TEGEN GODS WOORD OF NIET?

Daarna zeide Jesaja: Neemt eenen klomp vijgen en zij namen ze, en leiden ze op de zweer, en hij werd genezen. Hizkia nu had gezegd tot Jesaja: Welk is het teeken, dat de Heere mij gezond maken zal, en dat ik op den derden dag in des Heeren huis zal opgaan? En Jesaja zeide: Dit zal u een teeken van den Heere zijn, dat de Heere het woord, dat Hij gesproken heeft, doen zal: Zal de schaduw tien graden voorwaarts gaan, of tien graden achterwaarts keeren?--1 Kon.20: 7-9.

De eerste kwestie tusschen ons en de mannen der geloofsgenezing is hierboven gesteld. De heer Hazenberg keurt het gebruik van geneesmiddelen bij kranken geheel af, als in strijd met Gods Woord. Hoort hun zelve, in 't boekje *Geloofsgenezing*, bl. 4:-

" Vr. Moet men dan geen middelen gebruiken? -

" Antw. Geene middelen dan zulke, die door God zelve verorderd zijn, en het van God verordend middel in krankheid is geloofsgebed.

" Vr. Verbiedt God dan het gebruik van medicijnen?

" Antw. Het is onnoodig dit uitdrukkelijk te verbieden, dewijl de Schrift leert dat God het geloofsgebed verordend heeft tot lichamelijke genezing, waardoor alle door den mensch uitgevonden middelen uitgesloten worden." Enz.

Hierop laat de heer Hazenberg (in beide boven aangehaalde boekjes) den tegenstander vier Schriftplaatsen aanvoeren, waar het gebruik van middelen aanbevolen wordt. Hoort hun zelve, *De Heere uw Heelmeester*, bl. 12: -

" Vindt men dan geene aanbeveling in de Heilige Schrift voor het gebruik van medicijnen, als in de klomp vijgen, welke Hiskia op zijn gezwel moest leggen; in de slijk, welke de Heiland streek op de oogen des blinden; in den wijn, die Paulus aan Timotheüs voorschreef; en bijzonder

in de gezegde des Heeren: "die gezond zijn hebben den medicijnmeester niet van noode, maar die ziek zijn " (Mat. 9: 12)."

De kracht dezer plaatsen tracht de heer Hazenberg weg te redeneeren door zoodanige verklaring aan deze teksten te geven als in zijn systeem past. Laat ons hem het woord gunnen op elk dezer Schriftplaatsen. Hoort zijn wegcijferen van de klomp vijgen als middel, in *Geloofsgenezing*, bl. 5:

" Deze vijgen moeten niet beschouwd worden als een medicijn, of als een middel tot bereiking van het einde, waartoe men medicijnen aanwendt, maar als een teeken zijner genezing," enz.

Ditzelfde zegt de heer Hazenberg in beide voormelde boekjes, ook in zijne krant-artikelen. Daartoe beroept hij zich opzettelijk, niet op het historisch verhaal in 2 Kon 20, waar middel en teeken zoo duidelijk onderscheiden worden; maar wel op Jes. 38: 21 en 22, alwaar korthedshalve wel het middel, de klomp vijgen, maar niet het teeken, het achterwaarts keeren van den zonnewijzer, vermeld wordt.

Ten einde nu zijn schriftverdraaiing gangbaar te maken beroept de heer Hazenberg zich zonder uitzondering altoos op de korte vermelding van den profeet; wetende dat de waarheid in het historisch verhaal in 2 Kon. 20 te duidelijk spreekt, zoodat zelfs de eenvoudige zijn kwinkslag ontdekken zal.

Wie is zoo eenvoudig die 2 Kon 20 lezende niet ziet, dat er van twee dingen gesproken wordt:

- 1) van den klomp vijgen als geneesmiddel,
- 2) van het teruggaan van den zonnewijzer als teeken?

Onkunde of onnadenkendheid kan de heer Hazenberg in dezen niet voorwenden. Nog herinneren we ons levendig hoe wij, op reis als Deputatielid naar Europa, den heer Hazenberg ontmoet ende bij een vriend aan de Paarl, hem diezelfde schriftverdraaiing hoorde bezigen, en

met de diepste verontwaardiging hem ernstig daarover bestraffen moesten.

Dat eenzijdige vooropstellen van één deel van den Bijbel met voorbijgaan van andere deelen, herinnert ons zoo echt aan Satans gebruik van het Woord, "er staat geschreven," aldus de Schrift misbruikende tot zijn doel, terwijl Christus daartegenover zegt: "er staat wederom geschreven," aldus ons leerende om de Schrift met de Schrift te vergelijken.

En zoo staan waarheid en dwaling nog steeds op een verschillend standpunt tegenover de Schrift.

De waarheid neemt en vergelijkt de gansche Schrift, wetende dat de Schrift "niet kan gebroken worden". De dwaling neemt slechts uit de Schrift wat haar te pas komt.

En als nu een man als de heer Hazenberg, die optreden wil als een leeraar des volks, als een man vol des H. Geestes en der kracht, zich herhaaldelijk schuldig maakt aan zulke moedwillige schriftverdraaiing, dan wordt het tijd, ja dan is het meer dan tijd, dat elk christen, die nog eerbied heeft voor Gods Woord in ons land zich met verontwaardiging van hem afkeere, en met Luther uitroepe: "Das Wort sollen Sie stehen lassen!" Het Woord moeten zij laten staan!

VII. " GEBRUIK EEN WEINIG WIJNS."

"Drink niet langer water alleen, maar gebruik een weinig wijns, om uwe maag, en uwe menigvuldige zwakheden. - 1 Tim. 5: 23.

Tegen dezen tekst, waar het gebruik van wijn Timotheüs aanbevolen wordt, als middel van versterking voor zijn maag en andere zwakheden, moet de heer Hazenberg nu weder andere kunstgrepen verzinnen. Hier toch is van geen "teeken" sprake. Hoort hem, *De Heere uw Heelmeester*, bl. 14:

"Heeft Paulus deze woorden waarlijk geschreven, van zulk een aard niet alleen, maar ook gansch geen overeenkomst hebbende met hetgeen er voorgaat en volgt? Dit schijnt zoo te wezen. Laat ons dan aannemen, dat het geene vervalsching is van den oorspronkelijken tekst, dan kan men er het volgende van zeggen:

(1) De wijn, als wijn, zonder gegist en dronkenmakend te zijn is eene zuivere gave Gods, en heeft derhalve niets gemeens met vergiftige medicijnen.

(2) Als rondreizende prediker was Timotheüs gevaarlijk steeds ongezond water te moeten drinken, althans gedurig andere soort van water, de kwade gevolgen waarvan voor de maag door inmenging van een weinig wijn lichtelijk voorkomen worden. Dit is dus enkel de natuurwet te gehoorzamen, die onder zekere omstandigheden vereischen kan, dat men verschillende natuurlijke en geoorloofde gaven Gods, als water en onbedwelmende wijn, samen te voegen."

Het zal een kunst zijn meer drogredenen in minder woorden samen te vatten. Gloeiden wij van verontwaardiging over 's mans drieste schriftverdraaiing in het vorige stuk, hier hebben we moeite om het lachen te bedwingen vanwege de zotte kunstgrepen. ' t Is vermakelijk. Ziet eens:

1) Vooreerst tracht hij de echtheid van dit vers in verdenking te brengen. Nu wil het geval, ongelukkig voor den heer Hazenberg en zijne

geestgenooten, dat de tekstkritiek juist de echtheid van dit vers boven alle verdenking verheven acht.

2) Bij de critici is dus geen heil. Nu het bij de drogredenen der afschaffers gezocht! Paulus spreekt van wijn, die "niet gegist en dronkenmakend" was.

"Ongegist" is de wijn waarvan de Bijbel spreekt, en dat terwijl de benaming zelve in het oorspronkelijke afgeleid is van een woord dat "gisten" betekent! En waarvan zouden toch de oude lederzakken bersten zoo men er nieuwen wijn, of most, in doet, indien het niet is van het gisten? (Mat. 9: 17). Zou de heer Hazenberg met zijn afschaffersbondgenooten dat ook eens willen verklaren!

"Niet dronkenmakend," niet bedwelmend is de wijn waarvan de Bijbel spreekt, beweert onze vriend verder. Eilieve, maar waarom is het dan dat wij haast zonder uitzondering overal het "dronken worden" verbonden vinden aan het wijndrinken? Waarom beveelt Paulus dan ook slechts "een weinig" wijn aan? - Ik ben bereid tien schriftplaatsen aan te wijzen waar van den wijn gesproken wordt als wél bedwelmend of dronkenmakend tegen één door den heer Hazenberg en zijne geestgenooten bijgebracht waar van niet dronken-makenden wijn gesproken wordt. Zullen zij deze uitdaging aannemen?

3) Maar het klinkt nog mooier! "De natuurwet kan onder zekere omstandigheden vereischen, dat men verschillende natuurlijke en geoorloofde gaven Gods samenvoegt, als water en onbedwelmende (?) wijn, maar niet vergiftige medicijnen." Nu dient al dadelijk opgemerkt dat de heer Hazenberg in den regel van alle medicijnen spreekt als "vergiftig." Geen enkel geneesmiddel schijnt bij hem te gelden als eene natuurlijke en geoorloofde gave Gods. De doctoren schrijven ook soms soorten van wijnen voor, maar die zijn allen onnatuurlijk, ongeoorloofd, en vergiftig; alleen de wijnen van Palestina door Timotheüs gedronken waren geoorloofd! Het zou wel goed zijn wanneer de wijsheid van den heer Hazenberg zoover ging om ons eene lijst te geven van alle

"natuurlijke en geoorloofde gaven Gods," dan wisten we meteen, op onfeilbaar gezag, wat we mogen gebruiken en wat niet.

4) Maar de wijsheid van den heer Hazenberg vindt nog een ander uitvlucht. Timotheus was een "rondreizend prediker," moest dus allerlei soort van water drinken, en daarom moest hij er wijn in doen. Wij hadden in onze onkunde altoos gemeend, dat Paulus juist Timotheüs te Efeze had achtergelaten toen hij naar Macedonië en Philippi vertrok en dat hij juist dezen eersten brief aan hem schreef, hem onderrichtende hoe de gemeente te organiseeren en besturen (1 Tim. 1: 3). Maar de heer Hazenberg weet het beter.

Tot welke zotte kunstgrepen men toch al niet vervalt zoodra men de eenvoudigheid des geloofs los laat.

VIII. "DIE ZIEK ZIJN HEBBEN DEN MEDICIJNMEESTER VAN NOODE".

Maar Jezus, zulks hoorende, zeide tot hen: Die gezond zijn, hebben den medicijnmeester niet van noode, maar die ziek zijn. - Mat. 9: 12.

't Lust ons niet den heer Hazenberg op al de kronkelpaden zijner schriftverminking te volgen. 't Is ook nauwelijks noodig.

Dat onze Zaligmaker "slijk" bezigde bij het genezen der blinde oogen (Joh. 9: 6, 7) was, ja we erkennen het, geen aanwenden van een geneesmiddel om de kranke oogen te herstellen, die werden hersteld door zijn wondermacht maar wel een voorbeeld, gelijk hij ons zoovelen gaf, om te leeren het gebruik van middelen niet te verachten. Dat onze Zaligmaker zulks deed als een proef voor 's mans geloofsgehoorzaamheid, gelijk de heer Hazenberg wil (*De Heere uw Heelmeester*, bl. 13) is te onzinnig om er langer bij stil te staan; immers, de ondervinding leert dagelijks hoe bijgeloovig men zich algemeen verlaat zelfs op de meest tegenstrijdige middelen zoo die slechts door een wonderdokter voorgeschreven worden. Men wil liever het ongerijmdste middel dan in het geheel geen middel. Maar de majesteit van onzen Verlosser blinkt juist daaruit, dat Hij in den regel geen middelen gebruikt, maar met een machtwoord, een koninklijk bevel, de krankheden verdrijft. Tegenover dwalingen als van den heer Hazenberg geeft Hij ons hier een voorbeeld om het gebruik van middelen niet te verwerpen, veelmin te veroordeelen

* * * * *

" Die ziek zijn hebben den Medicijnmeester van noode. "

Dit alles afdoend woord van onzen Heiland tracht de heer Hazenberg te vergeestelijken (op eene wijze Origenes waardig), totdat geheel het stoffelijk lichaam en alle stoffelijke geneesmiddelen met stoffelijken geneesmeester en al weggeredeneerd is en er niets overblijft dan een geestelijke medicijnmeester, en geestelijke medicijnen, voor geestelijke zieken!

Alsof niet de lichamelijke krankheid en de behoefte aan den lichamelijken medicijnmeester en aan stoffelijke geneesmiddelen hier tot voorbeeld gesteld wordt van het geestelijke!

Ook hier geldt de waarheid van des Apostels woord: " Doch het geestelijke is niet eerst, maar het natuurlijke, daarna het geestelijke " (1 Cor. 15: 46). Hoe zou de Zaligmaker iets tot voorbeeld kunnen stellen dat op zichzelf kwaad en verwerpelijk is?

En op deze wijze meent nu de heer Hazenberg de teksten weggecijferd te hebben, waar van het gebruik van middelen gesproken wordt! Van meer teksten schijnt hij niet te weten, althans hij gewaagt van geen andere plaatsen in zijn geschriften. Bijvoorbeeld, van balsem tot genezing van pijnen en wonden heeft hij blijkbaar nooit gelezen (Jer. 8: 22; 46: 11; 51: 8). Het gebruik van wijn en olie tot zuivering en verzachting van wonden is hem blijkbaar onbekend (Jes. 1: 6; Luk. 10: 34).

En omgekeerd schijnt de heer Hazenberg niet te weten, dat de overtreding van Aza daarin bestond, niet dat hij de toevlucht nam tot gewone medicijnmeesters, maar tot *magi*, tooverdokters, iets wat nog heden bij alle rechtzinnige christenen strenge veroordeeling vindt (2 Kron. 16: 12, 13).

Dat eerst in de toekomstige stad Gods geen inwoner zeggen zal ik ben krank; -dat wij die in hope zalig zijn, de eerstelingen des Geestes bezittende, in ons zelve blijven zuchten, verwachtende de ware aanneming tot kinderen, namelijk de verlossing des lichaams; -dat wij aldus onzen Zaligmaker uit de hemelen blijven verwachten, die ons vernederd lichaam gelijkvormig maken zal aan zijn heerlijk lichaam; -dat dus lichamelijke zwakheden en krankheden blijven voortbestaan in den tegenwoordigen stand van vernedering, zelfs dat schijnt de heer Hazenberg niet te lezen in zijn Bijbel. Neen, volgens hem moet men niet ziek zijn; dient krankheid niet tot heiliging; zijn de zieken veeleer gevangenen van den Satan.

Dat zelfs een Paulus, welke de gaven der gezondmakingen in zoo hooge mate bezat, getuigen moest dat hij Trofimus te Milete krank heeft nagelaten (2 Tim. 4: 20), schijnt mede de opmerkzaamheid van onzen geloofsgenezer ontgaan te zijn, daar hij toch beweert dat God alle zieken genezen wil waar aan de gestelde voorwaarde voldaan wordt, waaraan in dit geval niet kan getwijfeld worden.

Dat onze geloofsgenezer de zalving van kranken door de ouderlingen der gemeente (Jak. 5: 14, 15) vereenzelvigt met "de gaven der gezondmakingen," aldus verwarrende den reeds geordenden toestand der gemeente met de speciale gaven om de gemeente te stichten; dat hij, hoewel zich op dezen tekst beroepende, als voornaamsten grond voor zijn stelsel, toch zoowel de ouderlingen als de olie in de praktijk wegcijfert, waar zulks in zijn kraam te pas komt, zal wel niemand bevreemden, die reeds met ons kennis genomen heeft aan 's mans drieste schriftverdraaiing.

En waartoe zouden we verder gaan? Er is haast geen bladzijde in 's heeren Hazenberg's schriften waar niet dwalingen te weerleggen zijn. Doch voor den ziende genoeg; en de blinde, blijft toch blind, zonder oogenzalf!

IX. WAT BEDOELEN DE APOSTELN DER GELOOFSGENEZING? -EIGEN EER.

Want er zijn ook vele ongeregelde, ijdelheidsprekers en verleiders van zinnen,... welke men moet den mond stoppen, die geheele huizen verkeeren, eerende wat niet behoort, om vuil gewins wil.- Tit. 1: 10, 11.

Van de beweringen van de apostelen der geloofsgenezing hebben wij nu genoeg, meer dan genoeg. Nu komt de vraag: Wat bedoelen die mannen toch?

We hebben gezien, de Geest besteedt zijne gewone gaven tot heiliging en zaliging der zielen, en zijne buitengewone gaven tot behoud der gemeente. Doch waartoe besteden die mannen nu de buitengewone gave der geloofsgenezing, welke zij voorgeven te bezitten?

Niet tot behoud van zielen, want wie zal beweren, dat de wondergave der geloofsgenezing noodig is voor de persoonlijke zaligheid? Zoover zijn zij nog niet gegaan, immers zooveel ons bekend is, om dat zelfs te durven beweren.

Evenmin tot instandhouding der gemeente. Niemand durft zeggen, dat de gemeente in gevaar verkeert, zoodat zij slechts door buitengewone krachtsopenbaringen des Geestes in stand gehouden kan worden.

Wat blijft er dan over? Hun doel schijnt tweederlei:

- 1) wat de gemeente aangaat, streeling van het vleesch door bevrijding van lichamelijk lijden, als niet noodzakelijk, ja zelfs als strijdig met het Goddelijk heilsplan; en
- 2) wat hen zelve betreft eigen eer en eigen voordeel.

Beiden alweder op hetzelfde neerkomende wat wij bij alle kettersche sekten vinden: den Geest dienstbaar maken aan het vleesch.

Dat zij tot de kruisgemeente, die haren Heiland volgt op den weg door lijden tot heerlijkheid, komt met het woord van Simon: "Zijt u zelve genadig! dit zal u geenszins geschieden" (Mat. 16: 22); ontwijk den lijdensweg, hebben wij reeds gezien.

Maar de smartelijke waarheid, dat zij eigen eer en eigen voordeel zoeken dienen wij nader te staven. Daartoe beroepen wij ons alweder op 's heeren Hazenbergs eigen woorden.

En wat vinden we dan? - Ach, 't Is ons waarlijk smartelijk voor de gansche gemeente zulke gruwelijke dwalingen en lasteringen te moeten blootleggen!

De heer Hazenberg maakt zich zelve tot eenen menschelijken middelaar tusschen de zieken en den "Middelaar Gods en der menschen, den mensch Christus Jezus."

Hij spreekt onverholen van "hulpmiddelaars" tusschen God en de zieken. Hij beroept zich herhaaldelijk op zekeren "invloed dien die hulpmiddelaars bij God uitoefenen." (*De Heere uw Heelmeester*, bl. 77--86).

Maar de lastering is te erg; die het boekje niet in bezit heeft zou het niet kunnen gelooven. Hoe grievend ook, we moeten de eigen woorden geven, met enkele tusschengevoegde aanmerkingen, en cursiveeren van enkele woorden.

"In zulke en dergelijke gevallen (namelijk van zieken die Christus als Zaligmaker niet bezitten, alsmede van Joden en Mahomedanen) acht ik het eenigermate gevaarlijk, de aandacht des zieken op eenen onzichtbaren God ter genezing te vestigen, waartoe ik hen te zinnelijk en wereldsch beschouw, hunne geestelijke bevatting gaat bezwaarlijk zoover, en dus zou daardoor hunne genezing, en de werking des Geestes in hen kunnen worden verhinderd, dat ik langs dien weg tracht te voorkomen."

Waarom nu de Joden en Mahomedanen die even als niet wedergeboren Christenen in een onzichtbaren God gelooven juist een zichtbaren hulpmiddelaar behoeven, begrijpen wij niet. En dat de Geest niet bij zinnelijke en wereldsche mensen werken kan, zonder tusschenkomst van een zichtbaren hulpmiddelaar, is voor ons eene nieuwe leer.

Maar de heer Hazenberg bedient zich van deze redeneering slechts als voorbereiding om tot zijn doel te geraken. Onmiddelijk daarop toch laat hij volgen:-

"Zulke soort van menschen schijnen in vele gevallen eenen menschelijken middelaar tusschen zich en den Middelaar Gods en der menschen, den mensch Christus Jezus, noodig te hebben, en in deze behoefte kom ik dezulken zoo veel mogelijk te hulp."

Bijbel en Kerkleer worden hier openlijk geschonden en de dwaling der Roomsche Kerk in hare naaktheid verkondigd.

"Want er is een God, er is ook een Middelaar Gods en der menschen, de mensch Christus Jezus (1 Tim. 2: 5); en die Middelaar is "zulk eenen, die een waarachtig en rechtvaardig mensch is, en nogtans ook sterker dan alle schepselen, dat is, die ook waarachtig God is" (*Heidelbergsche Catechismus*, 15de vraag).

Maar de dwaling moet nu nog gerechtvaardigd worden door schriftverdraaiing:-

"Gelijk Mozes een middelaar was tusschen Christus en Israël, zoo kan dit nog nuttig wezen, dat de een voor den ander de plaats van Mozes bekleedt."

Deze voorstelling is alweder gants onbijbelsch. De Schrift toch stelt ons niet Mozes voor als een middelaar naast den Middelaar Christus Jezus, maar wel als middelaar des ouden verbonds vóór Christus den Middelaar des nieuwen verbonds. Mozes stond niet als middelaar "tusschen Christus en Israël," maar tusschen God en Israël. Als middelaar des

ouden verbonds, heeft de middelaarschap van Mozes opgehouden, daar Christus als de Middelaar des Nieuwen Verbonds tegelijk waarachtig God en waarachtig mensch zijnde, de menschheid zelf met de Godheid heeft vereenigd, zoodat er geen behoefte bestaat aan eenigen middelaar tusschen hem en den mensch (Vergelijk Gal. 3: 19, 20; Deut. 5: 5; Hand. 7: 38; Hebr. 12: 19-24; 1 Cor. 8: 6; 15: 22, 28, 45, 47; 2 Cor. 5: 19; Col. 2: 14).

En tot zulk een hulpmiddelaar nu verklaart de heer Hazenberg zich zelve.

"God nu, naar zijne groote barmhartigheid, kan hier en daar personen verwekken, die als hulpmiddelaars tusschen Hem en hen (de vreesachtigen) kunnen staan, om zijnen bijstand in hun belang, zelfs ten aanzien van lichamelijke genezing, erlangen. Voor dergelijk doel schijnt de Heer ook mij bestemd te hebben."

Dus de heer Hazenberg een hulpmiddelaar! En, let wel, niet eens tusschen Christus en de ziel, maar tusschen de vreesachtige ziel en God zelf! Zonder eens van den Christus als een schakel in deze keten te spreken, gelijk de Roomschen doen!

Ja, de Apostel der geloofsgenezing matigt zich in dezen heel buitengewone ervaringen en zonderlinge krachten aan.

"Ik kan het niet ontkennen, dat er dikwijls eene soort van licht en werking des Geestes in mijne ziel aanwezig is, vooral in verband met lichamelijke gezondmaking, die mijne bevatting en verklaring te boven gaat."

Geen wonder dat zulk een "hulpmiddelaar " dan ook een buitengewoon grooten invloed bij God heeft.

"Bovendien heeft men op te merken, dat zij die dergelijken invloed bij God in het gebed hebben, personen zijn die geen geregeld salaris ontvangen, maar enkel door middel van vrijwillige gaven hun tijdelijk

bestaan vinden. Dit was het geval met de profeten onder het O.T., die grooten invloed uitoefenden bij God voor de menschen, " enz.

Merk wel, lezer, alweder niet invloed als "hulpmiddelaar" bij den Hoofdmiddelaar Christus, maar direct bij God zelf! Dat gaat verder dan de Roomsche Kerk. De heer Hazenberg heeft invloed, grooten invloed bij God!

En deze uitdrukking, "invloed bij God hebben," komt meermalen voor in de geschriften van dezen "hulpmiddelaar." Waar blijft nu de leer des Bijbels en der Gereformeerde Kerk aangaande 's menschen onmacht, verwerpelijkheid en doemschuldigheid voor God? Hier is een hulpmiddelaar die "grooten invloed bij God heeft!" En toch geeft hij voor een predikant der Gereformeerde Kerk te zijn, en wordt bij sommigen als zoodanig erkend!

* * * * *

Lezer, toen wij vooraf er op wezen, dat de Geest der profetie wel aankondigt buitengewone krachtsopenbaring in de laatste dagen onder den naam van Christus, echter niet bij de Godgetrouwen die in lijdzaamheid hunnen Zaligmaker verwachten (Openb 13: 10; 14: 12; Luk. 21: 19), maar wel in dienst van den antichrist, bij de apostelen van den afval, - toen vondt gij dat ongetwijfeld een hard oordeel, menigeen vond het wel te hard. Maar vindt gij dat oordeel nu nog te hard?

De Roomsche Kerk wees maar op Engelen en heiligen als tusschenmiddelaars tot Christus, den waren Middelaar. Maar hier werpt men zich zelve op als "hulpmiddelaars" of "menschelijke middelaars", die grooten invloed hebben, direct bij God zelf.

Hoort gij hier niet reeds den geest van den Antichrist spreken?

X. WAT BEDOELEN DE APOSTELN DER GELOOFS- GENEZING? EIGEN VOORDEEL.

Zij zullen door gierigheid, met gemaakte woorden, van u een
koopmanschap maken. - 2 Petr. 2: 3.

Tweevoudig noemen wij het doel van de Apostelen der geloofsgenezing:
1) eigen eer, en 2) eigen voordeel.

Dat zij eigen eer bedoelen is ons maar al te duidelijk gebleken uit het voorbeeld van den heer Hazenberg. Als zij zich reeds "hulpmiddelaars" en "menschelijke middelaars" noemen, die grooten invloed bij God hebben, kan het dan nog verder?.

Maar zullen zulke verheven menschenkinderen wel nog stoffelijke bedoelingen hebben, wel nog eigen voordeel zoeken? En zullen zij dat wel laten blijken? Zij hebben toch zulk een grooten invloed bij God dat zij waarlijk niet om stoffelijke vergoeding bij menschelijke deuren zullen aankloppen!...

Zoo zou men haast denken. Maar hoor zelf, lezer! De heer Hazenberg is nederig genoeg om zoodanige hulpe in te roepen (*De Heere uw Heelmeester*, bl. 83).

"Zou het ook goed kunnen zijn, zulke voorbidders tot genezing eenige stoffelijke vergoeding te geven voor hunne hulp, bij wijze van dankoffer aan den Heer?"

Indien hier waarlijk een dankoffer aan den Heer bedoeld wordt, en dat woord niet maar gebezigd wordt als een mantel om de kwalijk verborgen hebzucht te bedekken, dan is het ons niet duidelijk waarom dat dankoffer niet op andere wijze meer direkt aan de zaak des Heeren kan geofferd worden. De wetten des Ouden Verbonds schreven heel andere dankoffers voor. En Christus zelf zond den genezene naar den priester om aldaar zijne gave te offeren volgens de wet.

Maar de hulpmiddelaar zegt: "Neen, het is een dankoffer Gode, maar ik moet het hebben, breng het mij."

"Mij dunkt de Schrift en de gezonde rede stemmen samen, om te toonen dat zulk eene offerande, die vrijwillig moet geschieden zeer billijk is."

"Bovendien heeft men op te merken, dat zij die dergelijken invloed bij God in het gebed hebben, personen zijn die geen geregeld salaris ontvangen, maar enkel door middel van vrijwillige gaven hun tijdelijk bestaan vinden, Dit was het geval met de profeten onder het O. T., die grooten invloed uitoefenden bij God voor de menschen; zij genoten geen vast inkomen van menschen, noch hadden ze doorgaans tijdelijke verdiensten, maar elk die tot hen kwam om den Heer iets voor zich te vragen, die gaf doorgaans het een of ander aan hen ten geschenke".

"Christus en zijne Apostelen hadden ook geen geregeld inkomen, maar leefden door vrijwillige gaven van menschen. Lukas toont zelfs duidelijk aan, dat de Heer Jezus telkens gaven ontving van hen, die door Hem van krankheden genezen waren (Luk. 8: 2, 3). Nam de Heiland zulke dankofferen voor genezingen aan, waarom zouden wij dan zulks niet eveneens mogen doen?"

"De Heer Jezus beval ook zijne discipelen den zieken te genezen, waar zij wel ontvangen werden (Luk. 10: 8, 9)"

"Paulus eischte ook geen geld voor zijne genezing der zieken, doch de menschelijke rede en het menschelijk gevoel scheen zelfs de Heidenen te leeren, dat zij voor zulke weldaden aan Paulus hunne dankbaarheid moesten bewijzen, door het mededeelen van hunne stoffelijke goederen (Hand. 28: 9, 10)".

"Paulus zegt van geestelijke werkzaamheden in het algemeen: Indien wij ulieden het geestelijke gezaaid hebben, is het eene groote zaak, zoo wij het uwe, dat lichamenlijk is, maaien? (1 Cor. 9: 11). Is de zaaiing van het geestelijke niet belangrijker, dan de maaiing van het lichamenlijk, van die dingen, welke betrekking hebben tot lichamenlijk onderhoud? De dokters

zaaien geene geestelijke dingen, maar vergiftige stoffen, waarvan de vrucht niet zelden de dood is, en dat men doorgaans geene groote zaak acht daarvoor nog duur te betalen, terwijl men het dikwijls eene groote zaak schijnt te achten, om eene kleinigheid af te staan aan die dienaren des Heeren, die door hunne geestelijke zaaiing de gezondheid des lichaams en de verlenging der levens bewerken. Menigeen zou een groote som gelds willen geven, als hij maar door een dokter kon genezen worden, doch wordt zoo iemand hersteld op het gebed des geloofs, dan zal hij misschien niets daarvoor aan zijnen geestelijken weldoener afstaan. De duivel gaat in vele gevallen met de tijdelijke middelen weg, terwijl de Heer Jezus en zijne dienstknechten maar moeten toezien, hoe zij gevoed en gekleed worden”.

"Maar is de ondankbaarheid der menschen in het algemeen niet groot, omtrent de weldaden, zoo tijdelijke als geestelijke, die zij van God ontvangen”.

"Leefden wij in stoffelijke dingen ook niet door het geloof, zooals dit doorgaans genoemd wordt, dan zou ik, naar mijn gevoelen, ook de genade niet ontvangen hebben van den Heer, om met zulk goed gevolg voor allerlei soort van ziekten te bidden, en deze zaak dient vooral door de aldus bevoorrechte zieken in oogenschouw genomen te worden. Langs dezen weg hebben we dikwijls veel moeten ontberen wat het tijdelijke betreft, in vergelijking van hetgeen we konden genieten door het ontvangen van een geregeld salaris, doch wij verkiezen deze levenswijze niettemin, om meer invloed bij God te hebben in het gebed. Ook heeft de Heer ons nu en dan veel toegevoegd door middel van hen, die op ons geloofsgebed van ziekten genezen zijn, waarom de Heer hen zekerlijk ook rijkelijk zegenen zal. Bovendien is het onaangenaam voor het menschelijk gevoel, wanneer zijn weldoen met stoute ondankbaarheid beloond wordt, gelijk ik gevallen zou kunnen noemen, doch aangenaam wanneer men vergolden wordt met een dankbaar gemoed, en naar vermogen, met eene mededeelzame hand."

* * * * *

We hebben den heer Hazenberg ongestoord laten uitpraten. We hebben met langmoedigheid aangehoord zijn pleidooi voor dankoffers Gode, aan de "hulpmiddelaars" te brengen.

Nu mogen we wel verlov vragen voor een paar korte aanmerkingen.

1. Christus en de Apostelen lieten zich ook wel bedienen van tijdelijke goederen, maar waren niet gewoon hun recht daarop in lange betoogen te laten gelden.

2. "Christus en zijne Apostelen leefden door vrijwillige gaven van menschen," zegt de Apostel der geloofsgenezing. Zeker ook toen de brooden en visschen meermalen vermenigvuldigden onder de zegenende hand van den Zaligmaker? Zeker ook toen de vischnetten, op Zijn woord uitgeworpen, van visschen gevuld werden, ja weleens scheurden? Zeker ook toen Paulus met eigen hand aan zijn ambacht werkte?

3. Ja, Paulus vond het billijk het lichamelijke voor het geestelijke te *ontvangen*, maar Hazenberg *vraagt* het stoffelijke voor lichamelijke genezingen. Daar zit het verschil. Maar de heer Hazenberg doet het voorkomen of Christus en de Apostelen tijdelijke gaven ontvingen enkel voor de genezingen van zieken!

4. De duizenden ponden door de doktoren getrokken schijnen de heer Hazenberg te doen watertanden. Mogen we hem een raad geven? Wil hij het toch toeleggen bepaaldelijk op lichamelijke genezingen, laat hem dan een tarief van betalen vaststellen. Wie wil niet gaarne betalen voor zijne gezondheid... En dan zal de waarde der geloofsgenezingen spoedig gewogen zijn - in goud!

5. Maar de heer Hazenberg zou dan zijn invloed bij God verliezen, vreest hij. Immers, hij volgt zijne tegenwoordige levenswijze van vrije giften om meer invloed bij God te hebben. - Wat is het toch ongemakkelijk om tusschen twee stoelen te zitten! En nog moeilijker om tusschen hemel en aarde te zweeven!

6. Maar eene zaak leeren we nu toch met alle gewisheid van den heer Hazenberg: "die veel aan hem toevoegen voor hunne genezing op zijn geloofsgebed zullen zekerlijk ook rijkelijk door den Heer gezegend worden." Gelukkige genezenen op 's heeren Hazenbergs gebed, wat kunt gij u zelve verzekeren van 's Heeren zegen! Alleen om tot dat gezegend

aantal te mogen behooren zou men zich, zelfs voor de geringste
krankheid, tot den heer Hazenberg haasten!

* * * * *

Maar de heer Hazenberg heeft nog zijn doel niet ten volle bereikt. In
Engeland en elders bestaan bepaalde inrichtingen voor geloofsgenezing,
en die laten zich goed betalen. Nu betoogt de heer Hazenberg dat wij
zulk eene inrichting moeten hebben in Zuid Afrika, en hij natuurlijk aan
het hoofd daarvan (*De Heere uw Heelmeester*, negentiende vraag).

Tot de bereiking van zulk een heerlijk doel wordt de voorbede van alle
geloovigen in Zuid Afrika gevorderd. "Geloovigen, bidt den Heer met mij,
dat er ook in Zuid Afrika eene zoodanige gelegenheid mogt geschonken
worden, tot Gods eer en heil van zielen."

Dan toch zal de heer Hazenberg eerst echt "zijn invloed bij God kunnen
laten gelden." "De zalving blijkt niet volstrekt noodzakelijk te zijn tot
genezing door den Heer, dewijl ik gewoon ben het er zonder te doen,
hoewel het doen meer naar de letter der Schrift is, en ik het denkelyk
ook doen zou, indien ik verwaardigd werd door den Heer, eene
inrichting te hebben, alwaar ik gestadig zieken ter voorbeding kon
ontvangen."

Een Beth-Sean in Suid Afrika - met een Hazenberg aan het hoofd -
duizenden van zieken uit alle oorden des lands toestroomende - eene
overvloeiende zalving met olie -en de mare der wonderbare genezingen
wijd en breed verspreid!... Wat valt dan nog meer te wenschen?

XI. OOGENZALF VOOR LAODICEA.

Want gij zegt: Ik ben rijk, en verrijkt geworden, en heb geens dings gebrek; en gij weet niet, dat gij zijt ellendig, en jammerlijk, en arm, en blind, en naakt. Ik raad u, dat gij van mij koopt goud, beproefd komende uit het vuur, opdat gij rijk moogt worden; en witte kleederen, opdat gij moogt bekleed worden, en de schande uwer naaktheid niet geopenbaard worde; en zalf uwe oogen met oogenzalf, opdat gij zien moogt.

- Openb. 3: 17, 18.

Laodicea, de gemeente der laatste dagen, is "rijk en verrijkt geworden en heeft geens dings gebrek." Zij is zelfs rijk in buitengewone Geestesgaven, -gaven die de arme Kerk eeuwen lang niet meer bezat, bezit Laodicea weder, en wel in ruime mate, ook de gaven der gezondmakingen.

Ongelukkig bestaat de rijkdom van Laodicea slechts in eigen inbeelding. "De trouwe en waarachtige Getuige weet hare werken" en vindt haar "ellendig, en jammerlijk, en arm, en blind, en naakt."

En wat zij vooral behoeft is "oogenzalf," opdat zij zien moge, en hare eigene ellende bekenne.

Oogenzalf: wie zal durven ontkennen dat de gemeente van onze dagen zulks behoeft, wanneer dwalingen als die van de apostelen der geloofsgenezing nog gangbaar zijn?... Zijn we nog protestanten, wanneer we hulpmiddelaars onder ons gedoogen, ja in ontvangst nemen?

Zijn we nog gereformeerd wanneer leeringen als hiervoren omschreven onder ons kunnen uitgaan? Elk bijbelgezind christen moest met verontwaardiging, de zoodanigen van zich afwijzen! En wat vinden wij? Die leeringen vinden ingang. Zulke woorden eten voort als de kanker.

* * * * *

Lang hebben we gearzeld de dwalingen van den heer Hazenberg te wederleggen.

We konden maar niet gelooven dat de gemeente zoo diep gezonken is, dat zulks noodig kon zijn.

Maar zie, wanneer mannen als Ds. A. Murray zijn kansel en zijne gemeente openzet voor een Apostel die zulke leeringen brengt; -wanneer ouderlingen, tot zelfs in Transvaal, gelden verzamelen om den Apostel der geloofsgenezing te laten overkomen; -wanneer zulke dwalingen publiek door de drukpers verspreid worden over het land; -dan is langer zwijgen schuldig plichtverzuim. Dan wordt het tijd der gemeente toe te roepen:-

" Een iegelijk, die overtreedt, en niet blijft in de leer van Christus, die heeft God niet; die in de leer van Christus blijft, deze heeft beide den Vader en den Zoon. Indien iemand tot ulieden komt, en deze leer niet brengt, ontvangt hem niet in huis, en zegt tot hem niet: Zijt gegroet. Want die tot hem zegt: Zijt gegroet; die heeft gemeenschap aan zijne booze werken " (2 Joh. vs. 9-11).

* * * * *

Waartoe wij echter de gemeente vooral oproepen, is, tot veroodmoediging. Veroodmoediging over eigen verval, dat zoodanige verleidingen nog bepaalde aanwijzing en bestraffing behoeft. Veroodmoediging over eigen blindheid, die het gevaar niet ziet. Veroodmoediging, dat er zoo weinig wachters zijn op Sions muren die het gevaar zien en daartegen waken.

* * * * *

En dan, bidt om " oogenzalf," opdat gij zien moogt. In plaats van u te laten verleiden tot de verwerping van alle stoffelijke geneesmiddelen, spiegel u liever daaraan. Ziet in de lichamelijke blindheid het beeld van uwe geestelijke verblindings; en het gebruik van lichamelijke oogenzalf zij u een aansporing om bij den geestelijken Heelmeester oogenzalf te vragen voor het geestesoog.

Wij hebben gewaarschuwd, ernstig gewaarschuwd, omdat wij meenen dat zulks heilige plicht is. Een ieder toetse ons woord aan het woord Gods. Zijn we verkeerd, God vergeve het ons! Is ons woord naar de meening des Geestes, Hij zegene het!